

2. Закон України «Про Державний реєстр виборців» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 20, ст. 282).

Ключові слова: виборці, фальсифікація виборів, списки виборців, реєстр виборців, спосіб фальсифікації, проблеми виявлення.

Ключевые слова: избиратели, фальсификация выборов, списки избирателей, реестр избирателей, способ фальсификации, проблемы выявления.

Key words: voters, election fraud, voter lists, voter register, method of fraud, problems of identification.

БОЙКО-ДЖУМЕЛЯ ВІКТОРІЯ ІГОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри криміналістики*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ІНВЕСТИВАННЯ БУДІВНИЦТВА

Економічна діяльність окремих господарюючих суб'єктів і країни загалом характеризується значним обсягом здійснюваних інвестицій. Термін «інвестиції» походить від латинського слова «invest», що означає вкладення грошей. У ширшому трактуванні інвестиції – це вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення. Усі інвестиції поділяються на зовнішні та внутрішні, тобто іноземні та вітчизняні, а вітчизняні, зі свого боку, поділяються на реальні (виробничі) та фінансові. Реальні інвестиції – це вкладання коштів (майна) у реальні активи – матеріальні й нематеріальні [1, с. 7].

Очевидно, що сфера інвестування будівництва на етапі розвитку національної економіки є однією із прибуткових сфер народного господарства. Господарські правовідносини, що виникають під час інвестування будівництва регулюються значною кількістю нормативно-правових актів, серед яких є акти загальної сфери дії (Конституція України, Господарський, Цивільний, Земельний, Податковий кодекси, Закони «Про власність», «Про господарські товариства» тощо) та спеціальні нормативно-правові акти у сфері інвестиційної та будівельної діяльності: 1) міжнародні нормативно-правові акти; 2) національне законодавство України: а) закони, які регулюють інвестиційну та будівельну діяльність; б) підзаконні нормативно-правові акти.

Міжнародні нормативно-правові акти: а) міжнародні угоди про заохочення (стимулювання) та захист інвестицій, у яких закріплюються обов'язки держав відносно поводження з іноземними інвесторами, а також механізми врегулювання спорів, що виникають на цій основі; б) угоди про уникнення подвійного оподаткування; в) угоди про вільну торгівлю, метою яких є усунення митних бар'єрів на шляху руху товарів та інвестицій між суб'єктами господарювання різних країн [4].

Національне законодавство України: серед усієї кількості НПА можна виділити наступні «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 2001 р., «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» від 19 червня 2003 р., «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 р., «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р., «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» від 22 грудня 2006 р., «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 14 жовтня 1994 р., «Про архітектурну діяльність» від 20 травня 1999 р., «Про майнову відповідальність за порушення умов договору підяду (контракту) про виконання робіт на будівництві об'єктів» від 6 квітня 2000 р., «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р., «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 р., «Про інноваційну діяльність» від 04 липня 2002 р. тощо.

Групу підзаконних нормативно-правових актів складають укази Президента України, постанови Кабінету міністрів України та відомчі акти міністерств та відомств.

Одним із основних НПА в сфері інвестування будівництва є Закон України «Про інвестиційну діяльність», який визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України. Він містить загальні положення інвестицій, інвестиційної та інноваційної діяльності, визначає об'єкти та суб'єкти інвестування, їх права та обов'язки, а також відносини між вказаними суб'єктами та окреслює джерела фінансування інвестиційної діяльності. Крім того, Закон визначає особливості державного регулювання інвестиційної діяльності та гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності і захист інвестицій [2].

Так, зокрема ст. 2 Закону «Про інвестиційну діяльність» визначає інвестиційну діяльність як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій. Вона проводиться на основі: 1) інвестування, що здійснюється громадянами, недержавними підприємствами, господарськими асоціаціями, спілками і товариствами, а також громадськими і релігійними організаціями, іншими юридичними особами, заснованими на колективній власності; 2) державного інвестування, що здійснюється органами державної влади за рахунок коштів державного бюджету, позичкових коштів, а також державними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів; 3) місцевого інвестування, що здійснюється органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, позичкових коштів, а також комунальними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів; 4) державної підтримки для реалізації інвестиційних проєктів; 5) іноземного інвестування, що здійснюється іноземними державами, юридичними особами та громадянами іноземних держав; 6) спільного інвестування, що здійснюється юридичними особами та громадянами України, юридичними особами та громадянами іноземних держав. Крім того, передбачаються шляхи реалізації інвестицій-

ної діяльності з допомогою інвестиційних проектів і проведення операцій з корпоративними правами та іншими видами майнових та інтелектуальних цінностей [2].

Суттєво важливі положення інвестування будівництва визначені Законом України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю». Він встановлює загальні принципи, правові та організаційні засади залучення коштів фізичних і юридичних осіб в управління з метою фінансування будівництва житла та особливості управління цими коштами, а також правові засади та особливості випуску, розміщення та обліку сертифікатів фондів операцій з нерухомістю. Зокрема, Закон визначає основні терміни, які використовуються у сфері фінансування будівництва; передбачає систему фінансово-кредитних механізмів і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю та встановлює вимоги до окремих суб'єктів цієї системи; окреслює основи функціонування фондів управління: фонд фінансування будівництва; фонд операцій з нерухомістю; визначає особливості надання довірительним кредиту для участі у фондах фінансування будівництва або на придбання житла, збудованого за рахунок коштів фонду операцій з нерухомістю [3].

Однією з проблем правового регулювання інвестиційної діяльності є наявність великої кількості правових норм, які знаходяться у різних нормативно-правових актах як загальної так і спеціальної дії. Вказану проблему можна було б вирішити з допомогою розробки Інвестиційного кодексу. Основою для нього може слугувати Закон «Про інвестиційну діяльність». В Інвестиційному кодексі могли б бути систематизовані норми з різних НПА, які регулюють інвестиційно діяльність. Крім того, могли б бути сформовані юридичні моделі цієї діяльності (можливо навіть відповідно до сфери інвестування) та передбачено ефективні юридичні засоби, які б сприяли ефективному здійсненню інвестиційної діяльності та поліпшенню інвестиційного клімату.

Недосконалість правового регулювання сфери інвестування будівництва, корумпованість органів державної влади та необізнаність громадян щодо інвестиційних відносин у вказаній сфері, а також значні грошові кошти, які обертаються у будівельній сфері сприяють зростанню інтересу злочинних елементів та криміналізації вказаної сфери.

У зв'язку з чим проблеми протидії злочинам у сфері інвестування будівництва потребують вирішення як рівні законодавства та практичної діяльності правоохоронних органів, так і на науковому рівні, шляхом розробки рекомендацій.

Список використаної літератури:

1. Гнатченко Є. Ю. Економіка будівництва : конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 192 – Будівництво та цивільна інженерія. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 62 с.

2. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII // *Відомості Верховної Ради України*, 1991, № 47, ст. 646. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
3. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю : Закон України від 19.06.2003 № 978-IV // *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003, № 52, ст. 377. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978-15>
4. Федорчак О. В. Систематизація законодавчого забезпечення інвестиційної діяльності в Україні // *Теорія та практика державного управління*. № 4(59). 2017. URL : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-4/doc/2/07.pdf>

Ключові слова: інвестиційна діяльність, нормативно-правове регулювання, економіка, будівництво, сфера інвестування будівництва.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, нормативно-правовое регулирование, экономика, строительство, сфера инвестирования в строительство.

Key words: investment activities, legal regulation, economics, construction, construction investment area.

ВИНОГРАДОВ ВАДИМ ІГОРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри криміналістики*

КРИМІНАЛІСТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Дослідження криміналістично значущих ознак, зв'язків та особливостей кожного конкретного злочину має важливе значення для вибудовування та моделювання злочинної діяльності у сфері публічних закупівель. Узагальнення і вивчення криміналістичної характеристики групи злочинних діянь, що можна віднести до сфери публічних закупівель, постає необхідним з огляду на перспективні результати, зокрема, можливість вирішення комплексу проблем при розслідуванні та попередження зазначених злочинів.

Як доцільно вказує О. П. Ващук, детальна криміналістична класифікація «сприяє розробці достатньо повної і разом з тим диференційованої криміналістичної характеристики, проясненню генезису криміналістичних ситуацій, постановці ключових цілей, розробці типових криміналістичних ситуацій, висуванню і перевірці загальних і окремих версій, розробці рекомендацій з розкриття, організації розслідування, правильному тактичному обранню напрямку розслідування та вирішенню загального завдання кримінального провадження» [2, с. 70-71]. Дійсно, саме класифікація дозволяє переосмислити традиційну та дещо застарілу побудову розслідування, яка вже не відповідає ані потребам слідчої практики, ані сучасним реаліям загалом.